

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

in veritate tuâ, sermo tuus veritas est, Joh. 17. v. 17.

III. Ex historia infallibilitate. Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, & scripsit hæc. Et scimus, quia verum est testimonium ejus, dicit Johannes, qui & ipse est, de quo hic sermo inter discipulos exierat, quod non moriturus sit. Ideo hinc palam testatur, quid ex ore Servatoris audierit, & opinionem hanc falsam emendat. Merito ergo ei fidem habemus, quia non ex propria auctoritate loquitur, sed velut testis oculatus à Deo in hoc ordinatus, ut veritati testimonium perhiberet.

Perpicimus hinc, quanta *Autoritas Scripturae* sit. Doctrina Apostolorum & Evangelistarum vera & certa est, illi enim id annuaverunt nobis, quod audiverunt, quod oculis suis viderunt, quod perspexerunt, quod manus eorum contrectarunt, 1. Joh. 1. v. 1. illi sunt, quos Spiritus sanctus in omnem veritatem duxit, Joh. 16. v. 13. Hinc Petrus, 2. Ep. 1. v. 16-18. Confer Act. 4. v. 20.

Efficax hinc solatium nobis suboritur in omnibus tentationibus. Scriptura sacra non fabellis Ælopi, aut naso cereo similis est: sed liber est veritatis. Ideo certi sumus, fidem nostram sufficienter fundatam, omnesque Dei promissiones Etiam & Amen esse, 2. Cor. 1. v. 20. Lex Domini perfecta est, convertens animas, Psal. 19. v. 8. 11. Actor, 20. v. 27. 2. Timoth. 3. v. 16. Sufficiunt sanctæ & divinitus inspiratæ Scripturæ, ad omnem instructionem veritatis, ait Augustinus.

Nos hinc fidelem Dei providentiam, quâ salutis nostræ rationem habet, agno-

scamus, libros Scripturæ sacre eò magis diligamus, in iis legamus, & illos perscrutemur, quo salvifica Dei agnitione imbuti, ad salutem promoveamur, juxta Christi instructionem: Scrutamini Scripturas, Joh. 5. v. 39.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur *Regulis*, ut sunt

I. *Christum dilige*. In prælecto nostro Evangelio Christus Petrum tertiam vice interrogat: an se diligit? Et respondet Petrus: Domine, tu omnia nosti, tu scis, quia amo te. Id ipsum discamus nos ab ipso.

Caritas Christi supereminens scientia est, ait Paulus, Eph. 3. v. 19. Et si quis non amat Dominum nostrum Jesum Christum, sit anathema Muharematha, 1. Cor. 16. v. 22. Et quidni beneficium hunc Dominum diligeremus, quem amor hominum fecit hominem, cujus delicta sunt cum filiis hominum, Proverb. 8. v. 31.

Quis eum non diligeret, qui ab initio Ecclesiæ suæ præstò fuit. Mirificavit eam, Psal. 4. v. 4. in utero suo portavit, Esa. 46. v. 3. in manibus suis descripsit, Esa. 49. v. 17. ut signaculum super cor suum posuit, Cant. 8. v. 6. ut pater ejus miseratus, Psal. 103. v. 13. ut mater dilexit, Sir. 4. v. 11. ut mater consolatus, Esa. 66. v. 13. ut Sanator curavit, Exod. 15. v. ult. & ira semper mirabilis in Sanctis suis fuit, Psal. 68. v. 36.

Quis eum non amore amplecteretur, in quo cœlestis Pater nos dilexit antè

aaaa 3

jaçta

jecta fundamenta mundi, Ephes. 1. v. 5. imò, cum quo omnia nobis donavit, Rom. 8. v. 33.

Quis eum non diligeret, qui nos prior dilexit, & pro nobis mortuus est, cum adhuc peccatores essemus, Rom. 5. v. 8. qui propter nos servi formam assumpsit, Phil. 2. v. 7. & propter nos egenus factus est, ut illius inopiâ nos divites essemus, 2. Corinth. 8. v. 9.

Ipse nobilis ille Samaritanus est, qui vulnera nostra obligat & sanat, Luc. 10. v. 34. & nos amicè compellat ex Augustino: Falli non vis? veritas sum; mori non vis? vita sum; errare non vis? via sum: non est, quò eas, nisi ad me, non est quâ eas, nisi per me.

Sicut igitur ignis ignem succendit: Ita & meritò ignis amoris, quo nos Christus prior dilexit, corda nostra foveat, ut si non flammam ignis, minimum tamen aliquot scintillulas in nobis exsuscitet.

Christus est summum bonum, imò unicum bonum, primus & novissimus, Esa. 44. v. 6. Alpha & Omega principium & finis, Apoc. 1. v. 8. idèd caritas nostra ab eo incipiat, & in eo finiatur. Ipse super omnia & in omnibus est; propterea ipsum super omnia & in omnibus diligamus.

Extrâ illum nulla lætitia est, sed mera tristitia; extrâ ipsum nulla requies, sed mera inquietatio; extrâ ipsum nulla voluptas, sed merum fastidium; extra eum nulla salus, sed mera damnatio. Diligamus ergò eum suprâ omnes divitias, quia est summum bonum; suprâ omnem gloriam, quia est summa gloria; suprâ omnem sapientiam, quia est summa sa-

pientia; suprâ omnes delicias, quia est summa voluptas; suprâ omnem pulchritudinem, quia est summus decor; suprâ omnes homines, quia omnium amicorum amicus est constantissimus. Licet multa dicamus: tamen non possumus verbis assequi: breviter, ipse omnia est, Sir. 43. v. 28. Hoc ipsum amorem ejus in nobis exsuscitet, ut cum Ecclesiâ dicamus: *Herzlich lieb hab ich dich O Herr.*

II. *Christum sequere.* Christus hic dicit: Sequere me, quod non Petro modò, sed omnibus nobis dictum est.

Sequamur autem Christum

I. *Obedienter.* Ut diligamus habitaculum domus ejus, & locum habitationis gloriæ ejus, Psal. 26. v. 8. ubi memoriam nominis sui posuit, Exod. 20. v. 24. Ad quod invitat nos David inquiens: Servite Domino in lætitiâ: introite in conspectu ejus, in exultatione &c. Psal. 100. v. 1. 3. ibi domus ejus est, quæ est domus orationis, Esa. 56. v. 7. ubi veniet ad nos & benedicet nobis, Exod. 20. v. 24.

Sic promptè obedivit Abraham, ubi Deus eum jussit egredi de terra suâ: egressus est, sicut præceperat ei Dominus, & ivit cum eo Loth, Gen. 12. v. 1. 5.

Idem nos quoque faciamus. Dominum Deum vestrum sequimini, & ipsum timete, & mandata illius custodite, & audite vocem ejus, ipsi servietis, & ipsi adhærebitis, Deut. 13. v. 4. Vera Christi ovicula sequitur eum & audit vocem ejus Joh. 10. v. 3. 4. Sed & Præpositis nostris obediamus & parcamus, ipsi enim pervigilant pro animabus nostris,

Hebr.

Hebr. 13. v. 17. Insistamus vestigiis ejus, discentes ab ipso mansuetudinem & humilitatem, Matth. 11. v. 29. Phil. 2. v. 5. 8. 1. Joh. 2. v. 6. Joh. 8. v. 12.

2. *Patienter.* Quando nos vocat: Si quis vult post me venire, abneget seipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me, Matth. 16. v. 24. Qui non bajulat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus, Luc. 14. v. 24. sequamur Redemptorem nostrum in patientiâ. Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere &c. Matth. 10. v. 28. 1. Petr. 2. v. 22.

Quod si ipsum per varias tribulationes & afflictiones securi fuerimus, sequemur quoque eum in cœleste gaudium, ut ipse ait: Pater, quos dedisti mihi, volo, ut ubi ego sum, & illi sint mecum, ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi, Joh. 17. v. 24. Confer Rom. 8. v. 17. 19.

III. *Quæstiones inutiles remove.* Christus Petro ad futilem & curiosam quæstionem suam ita respondet: Si eum volo manere, donec veniam: quid ad te? q. d. licet eum superesse velim, usque ad diem ultimum, nihil te attineret. Tu quæ muneris tui sunt cura, nec de aliis sollicitus esto.

Hinc satis elucescit, Dominum curiosam hanc Petri quæstionem minimè probare, ut & nos ab ejusmodi quæstionibus avocet, Quod & Paulus facit, 2. Tim. 2. v. 22. Tit. 3. v. 9.

Et si quis esset, qui inutiles ejusmodi quæstiones moveret, non adeo sollicitè ad illas respondere teneremur.

Discipulis Servatorem interroganti-

bus: Quod signum adventus tui erit, & consummationis seculi? respondit ille: De die illâ & horâ nemo scit, neque Angeli cœlorum, nisi solus Pater, Matth. 24. v. 3. 36. & cum antè adscensionem suam in cœlum ex eo quærerent: Domine, si in tempore hoc restitues Regnum Israel? dixit illis: Non est vestrum, nosse tempora vel momenta, quæ Pater posuit in sua potestate, Act. 1. v. 6. 7.

Quicumque igitur quæstionem proponere vult, ea quærat, quæ salutaria sunt & animæ saluti conducunt, ne à Salomone audiat: Ne respondeas stulto, juxtâ stultitiam suam, ne efficiaris ei similis. Responde stulto juxtâ stultitiam suam, ne sibi sapiens esse videatur, Prov. 26. v. 4. 5.

Imprimis verò quilibet sibi caveat, ne mysteria divina ratione indagare præsumat. Sicut, qui mel multum comedit, non est ei bonum: sic scrutans gravia gravatur, Proverb. 25. v. 27. Sapient. 9. v. 13. 18.

Esto contentus eo, quod tibi in Scripturis revelavit Deus. Habes verbum ejus dilucidum & perspicuum; quod scriptum est, ut credas, & ut credens vitam habeas, Johan. 20. v. 20. Audi summam totius rei: Deum time, & mandata ejus observa, hoc enim omnes homines decet, Eccl. 12. v. 13.

Petrus per crucifixionem è medio tollitur, Johannes morte naturali obit. Hoc fit juxtâ voluntatem Dei investigabilem. Quod si adhuc hodiè Servator tuus vult, ut hic in infantiâ, ille in senectute, hic morte naturali, ille violenta in

in peregrinatione finiat vitam: ne sis curiosus cur id fiat, quia id nõ perscrutaberis. Deus cuique terminum suum constituit, qui præteriri non potest, Job, 14. v. 15. Tempora hominis in manibus Dei sunt, Psal. 31. v. 16.

Vir Ægyptius aliquando aliquid obvelatum per plateam ferebat. Huic obviabat vir curiosus, qui quærebat ex eo, Quid absconditum ferret? cui alter respondit: Ideo obvelatum est, ut tu nescias.

Idem responsum illis demus, qui myste-

ria divina ratione rimari non verentur: ideo enim mysterium est, quia per vestigari non licet. Contentus esto in sanctissimã Altissimi voluntate, cum Davide dicens: Convertere anima in requiem tuam, quia Dominus benefecit tibi, Psal. 116. v. 7. & cum Eli Sacerdote: Dominus est, quod bonum est in oculis suis, faciat, 1. Sam. 3. v. 18. & cum Job: Sit nomen Domini benedictum, Job, 1. v. 26.

Laus & gloria sit Domino Deo nostro, per Jesum Christum, Amen.

IN FESTO CIRCUMCISIONIS CHRISTI.

Evangelium Luc. 2. v. 21.

EXORDIUM.

CUm Judæi ex extremo periculo, quod Haman ipsis concinnaverat, liberati essent, diem decimum quartum mensis Adar constituerunt esse solennem, ut in eo, omni tempore deinceps vacarent epulis, gaudio atque conviviiis, mittentes sibi mutuo donaria, partes epularum atque ciborum, *Jesth. 9. v. 17. 22.*

Hinc procul dubio consuetudo invaluit inter Christianos, ut hodierno die, non modò felicem annum sibi invicem precentur, sed & strenam mittant, in testimonium lætitiæ spiritualis, quæ ratione miraculosæ redemptionis, per Jesulum recens natum factæ, in cordibus eorum nata, de qua Angelus pastoribus Berthehemiticis ita prædicat: Nolite timere: ecce enim

evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo: quia natus est vobis hodiè Salvator, qui est Christus Dominus in civitate David, *Luc. 2. v. 10, 11.* Ubi enim venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum natum ex muliere, *Galat. 4. v. 45.*

Propterea nos Christiani hodierno die novum annum auspicamur, quo die Christus legem subiens, legem pro nobis implere, & sanguinem immaculatum pro nobis fundere, salutemq; nostram operari cepit, ut Bernhardus loquitur.

Ut ita strenam inter Christianos Symbolum memoriale sit, cœlestis Jubilæi, quod Pater cœlestis in Filio suo, Jesulo recens nato, nobis donavit. Quasi alloquatur Christianus alterum: Ecce, mi fili, mi amice